

Spektrum of being

HELDER SEABRA /
INCOGNITUS

Jump for Joy



Lotte Ogiers

Gezien op 27 april 2022
Corso, Berchem Antwerpen / op 18
mei in Gasthuis, Aarschot



Er is geen wereld meer. Met 'Spektrum of Being' onderzoekt de Portugese choreograaf en danser Helder Seabra samen met zijn gezelschap 'Incognitus' hoe we nog in verbinding kunnen staan met *de ander* in het digitale tijdperk. Woorden zijn hier verwarrend, vooral als ze de taal van het lichaam interpreteren. De klanken van gitarist Stijn Vanmarsenille en bassiste Kris Auman stuwden de energetische uitwisselingen naar een punt waar de lichamen botsen, elkaar vinden en weer uit elkaar gaan. Als verbondenheid op een rotspunt te vinden is, dan zijn wij Sisyphus.

03 MEI 2022

Op het donkere podium beweegt een lichaam. Het roze licht en de elektronische klanken lossen op wat menselijk is: hier beweegt iets onherkenbaars. Op zoek naar een vorm, een taal, een manier van verbinden, gooit Helder Seabra zijn lichaam in de strijd. Het roze licht vernauwt zich nu tot twee laserstralen die de armen van Seabra gebonden houden aan een onzichtbaar kruis. Het beeld van da Vinci's ideaal geproportioneerde Vitruvius-man doemt op. De mens die als middelpunt, maar bovenal in eenzaamheid, vertoeft in dat enorme heelal.

Seabra is hier niet alleen. Danseres Mafalda Deville en de twee muzikanten bewegen nu rond hem. Tegen de achterzijde van het podium gedrukt, leggen ze hun handen op elkaars oren en ogen. Dicht bij elkaar bewegend, vormen ze één lichaam dat de ruimte aftast. De prikkels van buitenaf onderdrukt, het lichaam dat de ruis moet overwinnen. Alleen de tast kan ons redden van (metaforische) blind-en doofheid.

Zowel Seabra als danseres Deville dragen een sober wit kostuum. Een blanco lichaam dat openstaat voor alle nieuwe woorden en ontgonnen gevoelens tijdens deze zoektocht. De twee muzikanten daarentegen dragen bont. Geen uitgesproken dikke pels, maar toch valt de vacht op in het lege decor waarin alleen instrumenten en lichamen de wereld vormgeven. Auman draagt een pels mutsje, Vanmarsenille wisselt tussen twee gevlekte jassen. Moet het verwijzen naar ons dierlijk instinct?

De kostuumkeuze zorgt er voor dat je je niet helemaal kan overgeven. De pels vormt al een wereld op zich. Het creëert ruis op de voorstelling waarin net de energie en taal van de lichamelijke en muzikale trip als enige betekenisdragers kunnen gelden.

Een trip is het bij momenten wel. Deville zet zich vooraan op het podium. Enkel in deze scène- en in de herhaling ervan- is tekst te horen. Een vrouwelijke stem begeleidt de danseres in het Engels. Een TomTom voor onderweg. 'Jump for joy', en Deville springt. 'Scream in anguish' en ze spert haar mond als een figuur uit een schilderij van Edvard Munch. Haar lichaam wordt een klankkast. Deville schreeuwt zonder geluid. Alsof zij de elektronische beats produceert. Haar armen en benen volgen de impulsen terwijl ook haar gezicht de ene emotie na de andere beleeft. De beats van de muzikanten sturen niet alleen het lichaam van Deville, ook de betekenis van de woorden raken in de war. De automatische stem gaat sneller en klinkt vervormd, de muziek luider en in *distortion*. Vreugde en angst lopen in elkaar over. Het lichaam een trein op hol.

Het lichaam een trein op hol.

Ook een aanraking van *de ander* werkt bevreemdend in een wereld waarin alles en iedereen aan zichzelf overgeleverd is. Seabra probeert Deville te bedaren. Zijn bewegingen worden onder woorden gebracht door de muziek. Zijn aanrakingen klinken als nagels op een bord. Deville blijft 'joy' en 'anguish' door elkaar halen. Er is geen sprake van een symbiose. De lichamen begrijpen elkaar nog niet.

Dat doen ze wel, al tastend, in wat volgt. Seabra ligt op zijn rug en ondersteunt het zittende en zoekende lichaam van Deville met zijn voeten. Ze kan draaien en keren en zonder te vallen de hele wereld zien. Ze gaan samen terug naar de basis: *helikoptertje* uit de kindertijd. Hun handen weten waar ze moeten grijpen om niet te vallen of net te ondersteunen. Hun voeten dragen de boodschap: hier ben ik, samen, hier zijn wij.

Ook de muzikanten kronkelen in een volgende scène rond elkaar. Vanmarsenille lift Auman, inclusief sax in de mond, op. Hoewel in alle eenvoud, is dit te teatraal of bijna circusachtig. Niet alleen de jas en het mutsje, maar ook het blinkende instrument staan de pure inleving in de weg. Terug naar de basis gaan, kan enkel zonder ballast. Of vormen de muzikanten de 'ingekleurde' versie van de dansers die dan avatars zijn? Zijn zij hun man en vrouw, mensen, in het 'echte leven'? Zetten zij de abstracte bewegingen om in een taal die herkenbaar moet zijn?

Seabra en Deville worden krijgers die hun lichamen blijven oppeppen voor een moeilijke strijd. Ze kleuren hun benen met rode en groene strepen terwijl de nasale vrouwenstem opnieuw klinkt. Nu de lichten dimmen, voeren beide dansers de opdrachten 'Jump for joy,' en 'Scream in anguish' uit. Het rood en groen op hun spieren verkleurt in roze neon. 'Take away the emotional intensity,' draagt de stem hen op. Ze blijven bewegen in een *loop*, worden geesten in een videogame terwijl de muzikanten hun bewegingen uitkleden tot elektronische impulsen. Ze jagen hen op, moedigen aan, begeleiden hen naar een hoogtepunt.

Die catharsis vieren de dansers niet samen. Ze staan aan weerszijden van het podium. Wat valt er ook te vieren als een computerstem een lichaam in handen heeft? Seabra en Deville lijken hun lichaam los te laten wanneer elke beweging van emotie ontdaan is. Ze worden omhulsels waarin enkel nog abstractie schuilt en de eeuwige rotatie. Tot alles stil valt en het heel donker wordt. En weer, de

armen aan een onzichtbaar kruis. Of is dit een nieuw begin?